

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2336

Vragen van de leden **Groothuizen** en **Sjoerdsma** (beiden D66) aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie en de Minister van Buitenlandse Zaken over *het bericht «Organisaties: Nederland doet te weinig voor Tsjetsjeense homo's»* (ingezonden 16 juni 2017).

Antwoord van Minister **Koenders** (Buitenlandse Zaken) en van Staatssecretaris **Dijkhoff** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 14 juli 2017).

Vraag 1

Wat is uw reactie op het bericht «Organisaties: Nederland doet te weinig voor Tsjetsjeense homo's»?¹

Antwoord 1

Ik kan mij niet vinden in de teneur van het genoemde bericht. Sinds begin april de eerste zorgwekkende berichten over de vervolging van LHBTI'ers in Tsjetsjenië bekend werden heeft Nederland een internationale voortrekkersrol op zich genomen. De Nederlandse ambassade realiseerde op zeer korte termijn een bijdrage aan de eerstelijns opvang van gevluchte LHBTI'ers elders in Rusland (zie antwoord vraag 3 en 4). Nederland nam het initiatief voor een sterke verklaring van de Equal Rights Coalition. De Minister van Buitenlandse Zaken stuurde, samen met zijn collega's uit Duitsland, Frankrijk, Zweden en het VK, een brief aan Minister Lavrov waarin ernstige zorg werd uitgesproken. Mede op voorspraak van Nederland zijn ook in EU-verband ernstige zorgen uitgesproken, zowel in een publiekelijke verklaring als in een gesprek van de Hoge Vertegenwoordiger Mogherini met Minister Lavrov. Onder druk van deze internationaal breed uitgesproken verontwaardiging heeft president Poetin een onderzoek laten instellen en sindsdien hebben er de afgelopen weken geen nieuwe arrestaties meer plaatsgevonden in Tsjetsjenië. Uiteraard is hiermee de situatie nog lang niet bevredigend: Nederland zal samen met gelijkgezinden de ontwikkelingen nauwgezet blijven volgen en, in EU-verband of anderszins, de Russische autoriteiten waar nodig blijven aanspreken.

¹ <https://www.nrc.nl/nieuws/2017/06/14/organisaties-nederland-doet-te-weinig-voor-tsjetsjeense-homos-11092191-a1563070>

Vraag 2

Wanneer heeft Nederland deze kwestie aangekaart bij de secretaris-generaal van de Verenigde Naties en de VN-Hoge Commissaris voor de Mensenrechten? Wat voor concrete resultaten zijn hieruit voortgevloeid en wat zijn de vervolgstappen?

Antwoord 2

Minister Ploumen heeft de kwestie aan de orde gesteld in een gesprek met de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties op 20 april jl., en met de VN Hoge Commissaris voor de Mensenrechten op 25 april jl. In beide gesprekken is het belang van internationale informatie-uitwisseling en aanhoudende monitoring van de Tsjetsjeense situatie herbevestigd.

Vraag 3 en 4

Klopt het dat Nederland opvang voor Tsjetsjeense LHBTI'ers (lesbische vrouwen, homoseksuelen, biseksuelen, transgenders en intersekse) heeft gefinancierd in Rusland? Om wat voor opvangcentra gaat dit? Door wie wordt deze opvang verzorgd en hoe wordt er toezicht gehouden op de omstandigheden?

In welke mate biedt de Nederlandse ambassade ondersteuning aan bedreigde Tsjetsjeense LHBTI'ers?

Antwoord 3 en 4

Ja, de Nederlandse ambassade draagt financieel bij aan de eerstelijns opvang van gevluchte Tsjetsjeense LHBTI'ers elders in Rusland. Het gaat hier om kleinschalige private opvang, verzorgd door een professionele, gewaardeerde en betrokken partnerorganisatie waarmee de Nederlandse ambassade en Nederlandse NGO's al geruime tijd goed samenwerken. In verband met de veiligheid van deze organisatie en van de LHBTI'ers die worden opgevangen kunnen publiekelijk geen nadere details over dit project worden verstrekt. Deze Nederlandse bijdrage, die op zeer korte termijn en op flexibele wijze is gerealiseerd, voldoet aan concrete noden van de slachtoffers en wordt bijzonder gewaardeerd door zowel de vervolgte LHBTI'ers zelf, als de activisten die hen opvangen.

Vraag 5

Klopt het bericht dat de Nederlandse ambassade de Oezbeeks-Russische homoseksuele journalist Choedoberdi Noermatov in februari heeft weggestuurd bij de Nederlandse ambassade in Moskou toen hij om hulp vroeg om Rusland te verlaten? Wat is uw reactie daarop?

Antwoord 5

Dit bericht klopt niet. De heer Noermatov is op geen enkel moment weggestuurd door de Nederlandse ambassade.

Wel heeft een medewerker van de ambassade in januari 2017, ruim voordat de heer Noermatov werd gearresteerd en voordat zijn asielaanvraag in Rusland werd afgewezen, één keer een gesprek gevoerd met de heer Noermatov en een vertrouwenspersoon van hem. Dit gesprek vond op verzoek van de heer Noermatov overigens niet plaats op de ambassade, maar op een neutrale locatie. Bij deze gelegenheid heeft een tussenpersoon namens de heer Noermatov gevraagd naar de mogelijkheden voor verstrekking van een reisdocument aan de heer Noermatov ten behoeve van de aanvraag van asiel in Nederland, in het geval dat zijn pogingen om een verblijfstatus in Rusland te krijgen niet zouden slagen. Hierop is, na grondige bestudering van de casus, na enkele dagen geantwoord dat het Nederlandse beleid niet in deze mogelijkheid voorziet. Sindsdien is er geen direct contact meer geweest tussen de heer Noermatov en de Nederlandse ambassade in Moskou.

Vraag 6

Kunt u aangeven hoeveel Tsjetsjeense LHBTI'ers al in Nederland asiel hebben aangevraagd en in hoeveel gevallen dat ingewilligd is?

Antwoord 6

Op deze vraag kan ik geen antwoord geven: de IND houdt geen registratie bij van aanvragen op grond van seksuele gerichtheid of etniciteit dan wel van aanvragen op grond van bekering.

Vraag 7

Bent u bereid de Russische autoriteiten aan te spreken op de behandeling van Tsjetsjeense LHBTI'ers, zowel bilateraal als in EU-verband?

Antwoord 7

Ja. Zie het antwoord op vraag 1.